

GAVUCHEB

Galerie výtvarného umění v Chebu

Gallery of Fine Arts in Cheb

říjen – prosinec 2023

October – December 2023

Otto Gutfreund, Kresby / Drawings

GAVU – Velká galerie / Large Gallery

5. 10.–31. 12. 2023

Kurátor / Curator Petr Wittlich

Vernisáž ve středu 4. října v 17.00

Japanka, studie pro Dům hedvábní v Praze / Japanese Woman, Study for the House of Silk in Prague, akvarel / watercolour, 253 x 156mm, soukromá sbírka / private collection

Radka Bodzewicz, Mundus imaginalis

GAVU – Malá galerie / Small Gallery

5. 10. – 3. 12. 2023

Kurátor / Curator Radek Wohlmut

Vernisáž ve středu 4. října v 17.00

Krysa na dlani / Rat on Palm, 2023, kombinovaná technika na lnu / mixed media on linen, 85 x 85cm

Jan Lichtág, Svatý Václav mezi anděly / Saint Wenceslas Among the Angels, 1929

GAVU – Opus magnum

5. 10. 2023 – 7. 1. 2024

Kurátorka / Curator Jana Pokorná Kalousková

Vernisáž ve středu 4. října v 17.00

Svatý Václav mezi anděly / Saint Wenceslas Among the Angels, 1929, biskvit, ořech, ořechová kořenice, makasar, zlačené dřevo / biscuit, walnut, walnut root, makasar, glued wood, 28,5 x 43,5cm, soukromá sbírka Tomáše Leichta / private collection of Tomáš Leicht

Ze tmy na světlo. Socialistický modernismus 70. a 80. let ze sbírky GAVU Cheb / From darkness to light. Socialist Modernism of the 1970s and 80s from the Collections of GAVU Cheb

GAVU – Výstava z deponitáře / Exhibition from the Depository

5. 10. 2023 – 24. 3. 2024

Autoři výstavy / Exhibition authors: Karel Holinger, Nela Krvičalová, Lucie Peňázová, Veronika Pokorná, František Svachina a Tomáš Winter.

Výstava vznikla ve spolupráci s Katedrou dějin umění FF UP v Olomouci v semináři doc. Tomáše Wintera. / Created in cooperation with the Department of Art History in the Faculty of Arts at the University of Olomouc.

Jaroslav Grus, Zima v Pojizeří / Winter in the Jizera Region, 1976, olej, plátno / oil, canvas, 85 x 140cm

Otto Gutfreund (1889–1927) byl již záhy po jeho předčasné smrti uznán jako zakladatelská osobnost českého moderního sochařství. Výstava, doprovázená rozsáhlou monografií vydanou ve spolupráci s nakladatelstvím Arbor vitae, představuje výběr z největšího souboru Gutfreundových kreseb z jeho pozůstalosti, většinou zcela neznámých. Tento soubor na výstavě doplňuje několik zásadních soch, k nimž se kresby vztahují, včetně slavné Úzkosti (1911–12).

Dosavadní pohled na Gutfreundovu tvorbu byl v podstatě složen jen z charakteristik jeho jednotlivých tvůrčích období, kdežto uchopit vnitřní celek jeho díla je jen velmi obtížné. Právě kresby se nabízejí jako klíč k těmto otázkám a k intimnějšímu seznámení s jeho osobností. Gutfreund kreslil hodně, a to nejenom jako přípravu k chystaným sochám, ale i volně. Jeho kresby jsou jedinečné dokumenty jeho tvůrčího úsilí, které ale mají i nadosobní platnost, protože jsou citlivými doklady dynamického rozvoje české kultury na počátku 20. století.

Soon after his premature death, Otto Gutfreund (1889–1927) was recognised as a founding figure of Czech modern sculpture. This exhibition, accompanied by an extensive monograph published in collaboration with Arbor Vitae publishing house, displays a selection from the largest collection of Gutfreund's drawings from the estate, most of which are completely unknown. These are complemented by several major sculptures to which they relate, including the famous piece Anxiety (1911–12).

The works that have been exhibited until now consisted mainly of characteristic pieces from his individual creative periods, making it very difficult for the viewer to grasp the entirety of his output. And it's the drawings that offer the key to certain questions and to a more intimate acquaintance with his personality. Gutfreund drew a lot, not only in preparation for his forthcoming sculptures, but also for its own sake. His drawings are unique documents of his creative endeavours, but they also possess a transpersonal validity, being sensitive documents of the dynamic development of Czech culture at the beginning of the 20th century.

Radka Bodzewicz (1991), absolventka pražské akademie v ateliéru Vladimíra Kokolii, ve svých obrazech využívá neobvyklé prostředky, aby se jejich prostřednictvím vyjadřovala k podobné neobvyklým obsahům. Jestliže při tom sahá k technologiím nasměrovaným do budoucna, jakou je třeba rozšířená realita, její témata se naopak často obrací opačným směrem, k základům lidské kultury ukotveným v minulosti. Při hledání témat pro své práce se často opírá o slovesné prameny. Také série Mundus imaginalis vychází z literární inspirace, tentokrát ze stejnojmenné studie francouzského orientalisty Henryho Corbina, která na základě perských mystických textů z 12. století pojednává o principech symbolické imaginace. Pokud bychom žili ve světě, který by byl jako počítačová hra, byl by v něm podle Corbina nejen svět smyslů a svět intelektu, ale i „místo“, kde se tyto dva světy setkávají a prolínají – mundus imaginalis. Je to svět představivosti, kde se dějí věci, které – přestože jsou mimo naše běžné vnímání nebo chápání – jsou natolik živé a reálné, že se zdají být skutečnější než všechno ostatní.

Radka Bodzewicz (b. 1991), a graduate of the Prague Academy of Arts (studio of Vladimír Kokola), uses unusual techniques to compose her images, expressing herself through these to achieve similarly unusual content. If in doing so she reaches for technologies directed towards the future, such as augmented reality, her themes often turn in the opposite direction, to the foundations of human culture anchored in the past. She often relies on verbal sources to find the themes for her work. The Mundus Imaginalis series also draws on literary inspiration, this time from a study of the same name by the French Orientalist Henry Corbin, which, based on Persian mystical texts from the 12th century, discusses the principles of symbolic imagination. According to Corbin, if we lived in a world that emulated a computer game, there would be not only a world of the senses and a world of the intellect, but also a 'place' where these two worlds meet and intermingle — the mundus imaginalis. It is a 'world of the imagination' where things happen that, though beyond our ordinary perception or understanding, are so vivid and real that they seem more real than anything else.

Reliéf z neglazovaného porcelánu neboli biskvitu, adjustovaný v bohatě zdobeném dřevěném rámu, vytvořil sochař a keramik Jan Lichtág (1898–1985) u příležitosti oslav svatováclavského milénia na objednávku ministerstva školství a národní osvěty. Obě části práce mají spojitost se severozápadem Čech. Absolvent keramické školy v Bechyni a Uměleckoprůmyslové školy v Praze (J. Drahoňovský, J. Horejc) strávil po studiích dva roky ve Francii v několika špičkových porcelánkách. To byl nejspíš i důvod, proč jej v roce 1925 ministerstvo školství a národní osvěty povolalo na Státní odbornou školu pro porcelánový průmysl v Karlových Varech, kde získal angažmá bez vyučovací povinnosti. Během tří následujících let zde vytvořil soubor téměř dvou desítek porcelánových plastik, který je jedním z nejzajímavějších konvolutů meziválečné porcelánové plastiky. Adjustace reliéfu vznikla v prostředí Státní odborné školy pro zpracování dřeva v Kynšperku nad Ohří, s níž karlovarská škola trvale spolupracovala. V době vzniku reliéfu už Lichtág přesídlil do Brna, kde jej vymodeloval a následně poslal do Karlových Varů k odlití. Jeho nedávný objev v soukromé sbírce byl podnětem k archivnímu průzkumu, jehož výsledkem jsou i nové zajímavé informace, objasnující pozadí působení Jana Lichtága v Karlových Varech.

Created by sculptor and ceramist Jan Lichtág (1898–1985), this relief, made of unglazed porcelain, or bisque, is set in a richly decorated wooden frame. It was commissioned by the Ministry of Education and National Enlightenment of the Czechoslovak Republic on the occasion of the St. Wenceslas millennium. Both parts of the work are connected with northwestern Bohemia. A graduate of the ceramic school in Bechyně and the School of Applied Arts in Prague (under J. Drahoňovský, J. Horejc), Lichtág subsequently spent two years in several top porcelain factories in France. This was likely why, in 1925, the Ministry of Education and National Enlightenment called him to the State Vocational School for the porcelain industry in Karlovy Vary, where he was engaged without teaching duties. During the following three years he created a series of some two dozen porcelain sculptures, which is one of the most interesting convolutes of inter-war porcelain sculpture. Its adaptation into a relief was realised in the environment of the State Vocational School for Woodworking in Kynšperk nad Ohří, with which the Karlovy Vary school permanently cooperated. At the time the relief was created, Lichtág had already moved to Brno, where he modelled the piece before sending it to Karlovy Vary for casting. Its recent discovery in a private collection prompted archival research, which has resulted in new information that explains the background to Jan Lichtág's work in Karlovy Vary.

Ve sbírkách českých muzeí a galerií je velký počet děl a předmětů z období státního socialismu. Dělníci, rodiny, zátiší, krajiny, státní představitelé, díla zobrazující technologický pokrok a další náměty motivované nadějí v lepší budoucnost však dnes pro většinu společnosti znamenají úpadek. Tato díla spočívají v tmách muzejních a galerijních deponitářů. Umění socialismu ale nebylo jen o socialistickém realismu, rudoarméjcích, kosmonautech a významných sovětských politikách. V období normalizace docházelo k určitým experimentům a podpoře modernity, zejména kvůli snaze režimu prorůst do všech fazet umění i každodenního života. Tvůrci využívali podněty expresionismu, fauvismu, kubismu a surrealismu. S novými originálními formami pracovala především nastupující mladá generace. Období 70. a 80. let představuje slepé místo v dějinách českého umění a dosud mu nebyla věnována dostatečná pozornost. Chyběla snaha definovat jeho hlubší význam a historickou hodnotu. Bez zasazení do společenského, kulturního či politického kontextu ho však lze jen těžko odsuzovat na věčnost v tmách.

The collections held by the Czech museums and galleries contain a large number of works and objects from the period of state socialism. However, for most of society today, pieces depicting workers, families, still lifes, landscapes, statesmen, technological progress and other subjects motivated by the hope for a better future, represent decline. These works rest in the darkness of museum and gallery depositories. But the art of socialism was not just about socialist realism, Red Army men, cosmonauts, and prominent Soviet politicians. During the period of normalisation, there was a certain amount of experimentation and modernity was encouraged — mainly due to the regime's desire to permeate all phases of art and everyday life. Artists used the impulses of Expressionism, Fauvism, Cubism and Surrealism. The emerging young generation in particular worked with new, original forms. The 1970s and 1980s inhabit a blindspot in the history of Czech art and have not yet received sufficient attention. There's been no effort to define the period's deeper meaning and historical value. Without placing it in a social, cultural or political context, though, it is difficult to condemn it to an eternity in the darkness.

Pro každého něco až z Aše. Tosta 1946–1999 / Something for everyone from Tosta Aš 1946–1999

14. 9. 2023–10. 3. 2024

Kurátoři / Curators Jana Pokorná Kalousková, Bohumír Bernášek
Komentovaná prohlídka výstavy spojená s uvedením knihy
29. listopadu v 17.00.

Irena Richterová-Rendlová, Háčkované hračky mezi cigaretami / Crocheted toys amidst cigarettes

Retromuseum – Mezipatro / Mezzanine

14. 9. 2023–3. 3. 2024

Kurátoři / Curators Veronika Richterová, Michal Cihlář

Háčkování a pletení čerti / Crocheted and knitted devils, 70. a 80. léta / 70s and 80s, v./h. 54, 37, 61 cm

Jan Šrámek, Veronika Vlková, To je metro, čče! / That's the Metro, Man!

GAVU – Museum Café

5. 10. 2023–7. 4. 2024

Kurátorka / Curator Veronika Lochmanová

To je metro, čče!

GAVU – Malá galerie

7. 12.–31. 12. 2023

Kurátorka Veronika Lochmanová

Slavnostní vyhlášení výsledků a vernisáž výstavy ve středu 6. prosince v 17.00

Výstava představuje podnik Tosta Aš, který ve své době platil za jednoho z největších producentů textilního zboží v Československu. Továrny situované především v západních Čechách produkovaly pro domácí i zahraniční trh širokou škálu výrobků: dámské a pánské noční a domácí prádlo, dámské šaty, pánské košile, tepláky, a samozřejmě i známé rukavice. Tato nabídka částečně vycházela z dědictví předválečných německých firem, které na Ašsku existovaly, a v roce 1946 byly začleněny do majetkové podstaty nově založeného národního podniku. Na úvodní část, věnovanou vzniku Tosty Aš a jejím předchůdcům, navazuje přehlídka vybraného sortimentu podniku. Kromě zmíněných teplákových souprav, prádla či rukavic výstava představuje činnost návrhářského ateliéru, který vzoroval návrhy pro většinu podniků Pletařského průmyslu, a inovace v barvení úpletových tkanin. Součástí expozice jsou unikátní, nikdy předtím nevystavené exponáty a fotografie ze soukromých sbírek. K výstavě vyjde doprovodná publikace.

Presented here is the Tosta Aš company, one of the largest producers of textile goods in Czechoslovakia at the time. Its factories, located mainly in western Bohemia, produced a wide range of products for the domestic and foreign markets: women's and men's nightwear and home linen, women's dresses, men's shirts, tracksuits, and of course the famous gloves. This range of wares was partly based on the heritage of the pre-war German companies that had existed in the Aš region and whose properties were then incorporated into the newly established national enterprise in 1946. The introductory section of the exhibition, on the founding of Tosta Aš and its predecessors, is followed by a showcase of the company's products. Presented in addition to the aforementioned tracksuits, pyjamas and gloves, are the activities of the design studio, which created patterns for most of the knitting industry, as well as making innovations in the dyeing of knitted fabrics. The display includes unique, never-before-shown items and photographs from private collections. A publication accompanies the exhibition.

Irena Richterová-Rendlová (1940–2022) vystudovala v letech 1959–1963 scénografii na katedře loutkářství pražské Akademie múzických umění. Po studiích pracovala jako scénografka v divadle ALFA v Plzni a spolupracovala s Československou televizí. Zároveň se věnovala navrhování textilních hraček, které ale bylo stále obtížnější prosadit do výroby. Proto se začátkem 70. let zaměřila na tvorbu autorských hraček technikou háčkování. Její jméno si lidé začali spojovat s měkoučkými, důvtipně originálními vlněnými panáky, čerty a zvířaty. V pozdních 80. letech svou pozornost zaměřila na speciální textilní hračky a pomůcky pro zdravotně postižené a nevidomé děti. Prototypy těchto hraček vytvářela i pro malosériovou družstevní výrobu. Souběžně s tvorbou hraček se věnovala i užité grafice, zejména navrhování obalů. Spolupracovala se Sklárnami Bohemia Poděbrady, navrhovala obaly pracích prášků (Batul, Peromat) a kosmetiky (Luxusní sady mýdel Atlantis). Dlouholetou spolupráci měla s podnikem Československý tabákový průmysl Kutná Hora, pro který navrhovala grafiku krabiček na cigarety nových značek a inovovala obaly starší (Start, Petra, Sparta). Výstava z pozůstalosti je první ucelenou ukázkou jejího díla.

Irena Richterová-Rendlová (1940–2022) studied stage design in the Department of Puppetry at the Academy of Performing Arts in Prague from 1959 to 1963. After her studies, she worked as a set designer in the ALFA theatre in Plzen and collaborated with Czechoslovak Television. In parallel she worked on designing textile toys, although it became increasingly difficult to get them into production. Therefore, at the beginning of the 1970s she focused on creating original toys using the technique of crochet. People began to associate her name with soft, ingeniously original woolen dolls, devils and animals. In the late 1980s, Richterová-Rendlová turned her attention to special textile toys and aids for disabled and blind children. She also created prototypes of these toys for small-scale cooperative production. Alongside the design of toys, she was involved in applied graphics, especially packaging design. She collaborated with Crystal Bohemia in Poděbrady, and designed packaging for washing powders (Batul, Peromat) and cosmetics (Atlantis Soaps). Additionally, Richterová-Rendlová had a long-term collaboration with the Czechoslovak Tobacco Industry in Kutná Hora, for which she designed the graphics for the cigarette boxes of new brands as well as innovative packaging for the older brands (Start, Petra, Sparta). This exhibition of items from her estate marks the first comprehensive overview of her work.

Knihy Milady Rezkové věnované pražskému metru, vydané v roce 2019 nakladatelstvím Paseka, patří k žánru poznávací literatury pro děti. Nenásilnou formou se v ní dozví řada zajímavých informací často téměř encyklopedického charakteru. Jejich hrdinou je desetiletý kluk, kterého do světa metra uvádí jeho dědeček, který v něm celý život pracoval. Může ho tak zavést i do míst, kam se normální smrtelník nedostane. K mimořádnému úspěchu knihy přispěli zejména její ilustrátoři Veronika Vlková a Jan Šrámek. Ilustrace jsou jejich společným dílem: Vlková některé pasáže namalovala akvarelem, Šrámek pak tyto obrázky naskenoval a v počítači propojil se svými vektorovými kresbami, takže výsledek působí jako jednotný výtvarný jazyk. Ilustrace odrážejí působivou vizualitu pražského metra, estetiku jeho stanic nebo slavného navigačního systému, které dnes již patří k ikonám českého designu. Autoři zkombinovali drobnější i velkoformátové ilustrace, realistické výjevy doplnili komiksovými stripy, plánky a technickými nákresey. V roce 2020 byla kniha nominována na prestižní přehlídce nejkrásnějších ilustrací z celého světa při mezinárodním veletrhu v Bologně.

Milada Rezková's book dedicated to the Prague metro, belongs to the genre 'educational literature for children'. Contributing to the book's extraordinary success are the joint efforts of its illustrators, Veronika Vlková and Jan Šrámek. Vlková made watercolour paintings of the various passages and Šrámek scanned the images, combining them with vector drawings he produced on the computer, resulting in a unified artistic language. These illustrations reflect the impressive visuals of the Prague metro, the aesthetics of its stations and the famous navigation system, which are now icons of Czech design. In 2020, their work was selected for the Illustrators Exhibition at the prestigious Bologna Children's Book Fair, a presentation of the most beautiful illustrations worldwide.

Dětská výtvarná soutěž, inspirovaná výstavou v galerijní kavárně na téma vlaky, trasy, stanice, zaměstnanci, cestující... Vítězné práce vybere odborná porota v kategoriích 4–6 let, 7–9 let, 10–12 let, 13–15 let, gymnázia spolu se ZUŠ. Soutěžní práce označte popiskou se jménem a věkem žáka a školou, kterou navštěvuje, a doručte do 17. listopadu do pokladny galerie.

Stálé expozice / Permanent exhibitions

Gotika / Gothic

GAVU – 2. patro / 2nd floor

Moderní umění / Modern Art

GAVU – 1. patro / 1st floor

Životní styl a design v ČSSR / Lifestyle and design in the Czechoslovak Socialist Republic

Retromuseum – přízemí / Groundfloor

Současné umění / Contemporary Art

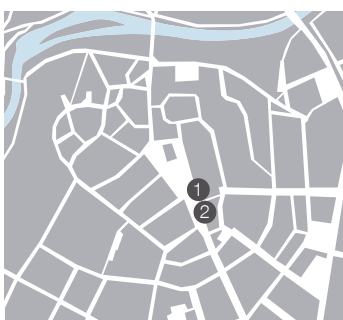
GAVU – suterén / Basement

Galerie výtvarného umění v Chebu / Gallery of Fine Arts in Cheb 1

příspěvková organizace Karlovarského kraje
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb
T: +420 354 422 450, info@gavu.cz, www.gavu.cz

Retromuseum 2

pobočka Galerie výtvarného umění v Chebu
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 17, 350 02 Cheb
www.retromuseum.cz

Otevřeno / Opening hours: úterý–neděle 10.00–17.00 / Tuesday–Sunday 10 a.m.–5 p.m.

Vstupné / Admission: 100 Kč / CZK – dospělí / adults; 70 Kč / CZK – seniři od 60 let, studenti SŠ a VŠ od 16 let / seniors, secondary school, high school and university students from 16 years; 20 Kč / CZK – žáci ZŠ, studenti SŠ při kolektivní návštěvě od 15 let / primary school pupils, secondary school students during a group visit from 15 years; zdarma / free – děti do 6 let, ZTP, ICOM, RG, UHS / children up to 6 years, persons with severe health disabilities, ICOM. Vstupné zahrnuje návštěvu všech stálých expozic a výstav jak v Galerii výtvarného umění, tak i v Retromuseu. / Admission covers a visit to all permanent exhibitions and exhibitions in the Fine Arts Gallery and the Retromuseum. Přednášky: 70 Kč, pro členy galerijního klubu zdarma.

Výstavní program GAVU Cheb je podpořen z grantového programu MK ČR.
Titulní strana / title page: Otto Gutfreund, Kráčející muž / Walking Man, tužka, barevná tužka / pencil, colored pencil, 220 x 83 mm, soukromá sbírka / private collection (detail)